

EDUCATIEVE MASTER IN DE GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

UNIVERSITEIT GENT

TOETS NIEUWE OPLEIDING • ADVIESRAPPORT

27 DECEMBER 2018

Inhoud

1	Samenvattend advies van de visitatiecommissie.....	4
2	Rapportage van de bevindingen en overwegingen	6
2.1	Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau	6
2.2	Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving	7
2.3	Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau	10
2.4	Eindoordeel.....	12
3	Beoordelingsproces	14
4	Overzicht oordelen	15
	Bijlage 1: Basisgegevens over de opleiding.....	16
	Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR).....	17
	Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie	19
	Bijlage 4: Overzicht van de bestudeerde documenten	20

1 Samenvattend advies van de visitatiecommissie

De visitatiecommissie (hierna: commissie) die de nieuwe opleiding **educatieve master in de gezondheidswetenschappen van de Universiteit Gent** heeft beoordeeld, brengt een positief advies uit aan de NVAO. Zij baseert haar oordeel op het informatiedossier en het toelichtende gesprek dat in Brussel is gevoerd.

Het dossier is een door UGent opgezet dossier voor hun acht educatieve masters. Hierdoor vond de commissie het moeilijk om de opleidingseigenheid van de educatieve master in de gezondheidswetenschappen vast te stellen. Het algemene kader voor de educatieve masters van de UGent staat wel dusdanig sterk, dat de commissie er vertrouwen in heeft dat dit ook voor deze specifieke master tot een goede uitwerking zal leiden.

UGent heeft vanuit haar onderwijsvisie zes strategische doelstellingen geformuleerd die onderliggend zijn voor al haar opleidingen. Het **beoogd eindniveau** van de educatieve master is verwoord in twee sets opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR): voor het vakdomein en voor het leraarschap. De component vakdomein wordt georganiseerd vanuit de faculteit waaronder de domeinspecifieke master valt. De component leraarschap is onderdeel van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen. De OLR voor leraarschap zijn gerelateerd aan de interuniversitair vastgelegde DLR, het UGent-compententiemodel voor masteropleidingen en de decretaal vastgelegde basiscompetenties voor de leraar secundair onderwijs. Dit zit goed in elkaar.

Gezien de gedeelde verantwoordelijkheid over verschillende faculteiten, vraagt zowel de governancestructuur als de integratie van leraarschap en vakdomein specifieke aandacht.

De educatieve master wordt gegeven in een regulier en een verkort programma. Studenten volgen een aantal van hun vakken samen met studenten van andere richtingen omdat de verwachte instroom voor de educatieve master in de gezondheidswetenschappen beperkt is. De **onderwijsleeromgeving** is vormgegeven op basis van een sterk didactisch concept met aandacht voor competentiegericht onderwijs; actief en samenwerkend leren; gecontextualiseerd leren; nadruk op reflectie; coaching en feedback. De commissie ziet dit terug in de opleiding en vindt het programma zeer degelijk en doordacht opgebouwd. Het curriculum is goed uitgewerkt en de opleidingscomponenten zijn inhoudelijk duidelijk beschreven. Ook de masterproef is helder van opzet. Vragen heeft de commissie met name over het onderdeel vakdidactiek. Ze vindt dat het vakspecifieke hierin minder goed tot uitdrukking komt.

De opleiding wordt verzorgd op vier campussen en komt voort uit een samenwerking tussen Universiteit Gent (UGent) en de voormalige Centra voor Volwassenonderwijs PCVO Het Perspectief, CVO Panta Rhei, CVO Vlaamse Ardennen en CVO IVO Brugge. De commissie constateert met genoegen dat de integratie van de CVO's met zorg wordt uitgevoerd.

Om het **gerealiseerd eindniveau** vast te stellen, worden verschillende toetsvormen ingezet. De toetsing valt onder de verantwoordelijkheid van de opleidingscommissie die daarbij fungeert als toetscommissie. De toetsvisie en het toetsbeleid dat UGent universiteitsbreed heeft opgezet, is de leidraad.

De commissie vindt dat de toetsing zowel in algemene zin (beleid) als in operationele zin (beoordelingsprocedures en rubrics) goed is uitgewerkt. Bij de stage wordt het oordeel van de mentor bij de eindbeoordeling meegenomen. De commissie vindt dit een sterk punt maar vraagt bij het verkorte programma wel aandacht voor de onafhankelijkheid van de LIO-mentor die immers ook collega van de student is. Bij de beoordeling van de masterproef ziet de commissie een aandachtspunt met betrekking tot de integratie van de componenten leraarschap en vakdomein.

De commissie heeft **aanbevelingen** geformuleerd vanuit de conclusie dat het dossier met het toelichtende gesprek hebben geleid tot de beoordeling 'voldoende' op alle onderdelen en daarmee tot een positief advies over deze opleiding. De aanbevelingen zijn:

GKW 2:

- Het opleidingsonderdeel specifieke vakdidactiek dusdanig uitwerken dat het vakspecifieke uitdrukkelijk naar voren komt en een specificering is van het aanbod op het onderdeel clustervakdidactiek.

GKW 3:

- Nader uitwerken hoe bij een LIO-traject wordt gezorgd voor een onafhankelijke beoordeling, met oog voor het feit dat de mentor in het werkveld tevens een collega van de student is.
- Structureel inbouwen dat bij de beoordeling van de masterproef expertise vanuit beide componenten (vakdomein én leraarschap) ingezet wordt.

De commissie wenst de opleiding en haar partners veel succes met de verdere ontwikkeling van deze educatieve masteropleiding.

Den Haag, 27 december 2018

Namens de commissie ter beoordeling van de toets nieuwe opleiding **Educatieve master in de gezondheidswetenschappen van Universiteit Gent**,

Wim Jochems
(voorzitter)

Joke Kiewiet-Kester
(secretaris)

2 Rapportage van de bevindingen en overwegingen

2.1 Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau

Het beoogd eindniveau weerspiegelt qua niveau, oriëntatie en inhoud de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

Bevindingen

Het dossier is een door UGent opgezet dossier voor hun acht educatieve masters. UGent heeft zes strategische doelstellingen geformuleerd vanuit een **onderwijsvisie** met de kernspreuk “Durf Denken”. UGent geeft aan dit te hebben uitgediept tot het kernwoord “multiperspectivisme”. Multiperspectivisme betekent daarbij dat kritische zin, perspectiefwisseling, openheid, pluralisme en tolerantie tegenover afwijkende gezichtspunten centraal staan in het onderwijs. Vanuit deze visie heeft UGent de educatieve masters uitgewerkt.

De educatieve masters van UGent bevatten twee componenten: vakdomein en leraarschap. UGent beschrijft in haar informatiedossier dat in al haar opleidingen een cultuur van permanente kwaliteitszorg en kwaliteitsverbetering wordt verwacht. Dit geldt dus ook voor de educatieve masteropleidingen. UGent wil ervoor zorgen dat beide domeinen én de integratie van beide domeinen aan de vooropgestelde visie beantwoorden. Hiertoe is een specifieke **governancestructuur** opgezet met een stuurgroep, opleidingscommissies en een werkgroep vakdidactiek. Daarnaast wordt ook verantwoording afgelegd aan de faculteitsraden van de betrokken faculteiten. De vicerector heeft een overkoepelende functie en is gemandateerd om de integratie in de gaten te houden.

Voor de educatieve master in de gezondheidswetenschappen heeft UGent twee sets **opleidingsspecifieke leerresultaten** (OLR) opgesteld: OLR-leraarschap en OLR-vakdomein. De OLR van de domeincomponent vallen onder de betreffende faculteit en zijn zoveel mogelijk overeenkomstig die van de domeinspecifieke master. Bij voorkeur had UGent de OLR geheel overeenkomstig gemaakt zodat studenten van de educatieve master dezelfde domeinkennis zouden hebben als de studenten van de domeinmaster. Dit is de situatie zoals beschreven in het informatiedossier. In het toelichtende gesprek blijkt dat voor de educatieve master in de gezondheidswetenschappen niet mogelijk en spreekt men van ‘een spiegel van de OLR-vakdomein’ waarbij de kernvakken overeenkomstig zijn.

De component Leraarschap valt onder de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen. De 17 OLR voor deze component zijn gerelateerd aan de interuniversitair vastgelegde domeinspecifieke leerresultaten (DLR), het UGent-componententiemodel voor masteropleidingen en de decretaal vastgelegde basiscompetenties voor de leraar secundair onderwijs. Ze zijn getoetst aan de kennis-, vaardigheden- en bredere competentiedescriptoren die op Europees niveau binnen het CALOHEE-project zijn geformuleerd voor lerarenopleidingen op masterniveau.

De opleiding geeft aan dat de integratie van leraarschap en vakdomein het duidelijkst tot uiting komt in de vakdidactiek, de stage en de masterproef. Op het niveau van OLR is geen integratie zichtbaar.

Overwegingen

Door de UGent-brede opzet van het informatiedossier is het voor de commissie moeilijk om de opleidingseigenheid vast te stellen. Het algemene kader voor de educatieve masters van de UGent staat wel dusdanig sterk, dat de commissie er vertrouwen in heeft dat dit ook voor deze specifieke master tot een goede uitwerking zal leiden.

De commissie vindt de governancestructuur er ingewikkeld uitzien. Er zijn veel betrokken partijen. Het is in eerste instantie onduidelijk wie eindverantwoordelijke is voor de opleiding, en of van integratie van vakdomein en leraarschap werkelijk sprake is. Op basis van het toelichtende gesprek, concludeert de commissie dat de opleiding de governancestructuur goed heeft doordacht en dat de overwegingen erachter helder zijn. Ze beseft dat elk model voor- en nadelen heeft en vindt het positief dat UGent al ervaring heeft met deze manier van kwaliteitszorg. In dit samenspel van betrokken verantwoordelijken acht de commissie de rolinvulling van de vicerector een cruciale factor.

De commissie constateert dat het beoogd eindniveau voldoet aan de eisen. Ze begrijpt de verdeling van de OLR over leraarschap en vakdomein aangezien dit aansluit bij de faculteiten waaronder deze componenten vallen. Integratie vindt ze daarbij wel een aandachtspunt. De opleiding geeft aan dat de integratie plaats zal vinden in de uitvoering. De commissie adviseert UGent om te verkennen hoe dit ook op het niveau van doelstellingen kan worden vastgelegd en gemonitord.

Op basis van de bevindingen en overwegingen heeft de commissie op dit onderdeel geen aanbevelingen.

Oordeel: voldoende

2.2 Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving

De onderwijsleeromgeving maakt het voor studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Op basis van de ervaringen in de afgelopen jaren, wordt voor deze opleiding een eerder **bepaalde instroom vanuit de bacheloropleidingen** verwacht. UGent wil echter zoveel mogelijk mensen de mogelijkheid bieden om een passende lerarenopleiding te volgen, ook al is de verwachte instroom klein. Het educatieve deel van deze opleiding zal worden aangeboden met studenten van andere educatieve masters. Het domeinspecifieke deel valt, afhankelijk van de gekozen afstudeerrichting, onder het masterprogramma van de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen, de faculteit Farmaceutische Wetenschappen of de faculteit Diergeneeskunde.

Er zijn **twee trajecten**: de voltijdse master voor generatiestudenten en de verkorte educatieve master voor zij-instromers.

De voltijdse master is geschikt voor studenten die in de bachelor onderkennen dat zij iets met gezondheidswetenschappen willen doen, maar geen arts willen worden, of bijvoorbeeld voor studenten die binnen de gezondheidswetenschappen een onderwijsgerelateerde richting willen kiezen. De verkorte educatieve master is met name geschikt voor mensen die al aan het werk zijn en een verandering van loopbaan voor ogen hebben.

Om te zorgen voor **integratie** wordt met de huidige professoren in het vakdomein afgestemd welke inhoud van het leraarschap kan worden toegevoegd. In het toelichtende gesprek wordt aangegeven dat er veel inhoudelijke linkjes zijn tussen wat nu in de domeincomponent is opgenomen en wat vakdidactisch van belang is. De gesprekspartners geven aan dat het erom gaat dat de betreffende professoren zich hier ook bewust van worden.

Het **opleidingsdidactisch concept** is geformuleerd vanuit de UGent-visie en het onderwijsconcept van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen. Het bevat vijf principes: 1) competentiegericht onderwijs, 2) actief en samenwerkend leren, 3) gecontextualiseerd leren, 4) nadruk op reflectie en 5) coaching en feedback.

De component leraarschap wordt vorm gegeven aan de hand van de programmalijnen theoretische vorming, vakdidactiek, stage en masterproef. **Vakdidactiek** is verdeeld in clustervakdidactiek en specifieke vakdidactiek. Het opleidingsonderdeel clustervakdidactiek richt zich op de generieke basiscompetenties van de leraar. Het bestaat uit een generiek gedeelte voor alle afstudeerrichtingen samen en een specifiek gedeelte waarbij studenten worden ingedeeld op basis van afstudeerrichting en vooropleiding. In het generieke gedeelte komen onderwerpen aan bod als het opstellen van een lesvoorbereiding, leerdoelen formuleren, instructie en feedback geven, differentiatie, mediagebruik, werkvormen, klasmanagement, evaluatie en reflectie. Het specifieke gedeelte bestaat voornamelijk uit werkcolleges, microteaching en zelfstandig werk, zodat de studenten kunnen leren met casussen uit de eigen afstudeerrichting.

Ook het opleidingsonderdeel specifieke vakdidactiek bestaat uit een generiek en specifiek gedeelte. In het informatiedossier wordt gesteld dat in dit opleidingsonderdeel de generieke basiscompetenties van de leraar worden verbreed met bijvoorbeeld vakoverschrijdend werken en focus op werken in teamverband.

De opleiding hecht grote waarde aan de **praktijkgerichtheid** van het programma. Die zit verweven in het hele programma. Zo is er in de opleiding veel simulatie opgenomen. Praktijkcasussen worden de opleiding binnengehaald door bijvoorbeeld gastsprekers uit te nodigen die concrete praktijksituaties behandelen. Er wordt zoveel mogelijk gewerkt met authentieke leercontexten.

De studenten lopen ook stage. Als eerste doen ze een oriëntatiestage om te verkennen welke context en doelgroep hun voorkeur hebben. Daarna volgt een langere stage onder begeleiding van een vakmentor op de school. Een onderwijsdidacticus vanuit de opleiding verzorgt de leerbegeleiding en de evaluatie. Onderwijsdidactici begeleiden ook intervisiemomenten naar aanleiding van de stage-ervaringen. Voor de stage worden standaarddocumenten van de opleiding gebruikt. De mentoren worden hierover geïnformeerd. Er is ook een professionaliseringsaanbod voor mentoren.

UGent geeft in het informatiedossier aan dat ze bij de vormgeving van de onderwijsleeromgeving van de educatieve masteropleidingen wil inzetten op **talentontwikkeling**. In het toelichtende gesprek worden hiervan voorbeelden genoemd. Het gaat erom studenten uit te dagen hun persoonlijke voorkeuren en kwaliteiten te laten ontdekken. Hiertoe worden keuzetrajecten geboden, wordt stage gelopen in verschillende settings en is er bijvoorbeeld aandacht voor coaching.

Voor de **masterproef** heeft de student twee opties. Het onderzoek kan praktijkrelevant of theoretisch ingevuld worden. De student kan kiezen voor een masterproef die specifiek gericht is op het leraarschap of voor een masterproef met een sterke verankering in het vakdomein waarbij een educatieve vertaalslag gemaakt wordt. Masterproeven in het vakdomein worden begeleid door professoren en vakdidactici vanuit het betreffende domein. Het onderwerp van onderzoek moet vooraf geaccordeerd worden door de opleidingscommissie.

Van studenten wordt verwacht dat zij de nauwe relatie tussen vakinhoud en leraarschap expliciet kunnen maken vanuit een onderzoekende basishouding. De masterproef is gericht op de integratie van de domeincompetenties en de competenties gerelateerd aan het leraarschap.

De **personele bezetting** van deze opleiding wordt gevormd door medewerkers van de UGent en – voor een deel – van de huidige CVO's. CVO-medewerkers hebben mogen aangeven op welke onderdelen van de opleiding zij bij voorkeur worden ingezet (vakdidactiek, stagebegeleiding, begeleiding masterproef). Op basis daarvan wordt een indeling gemaakt. Formele afspraken kunnen vanaf januari gemaakt worden. Voorwaarde voor aanstelling is minimaal een master. Medewerkers die vanuit de CVO's bij UGent komen werken, worden ingewerkt overeenkomstig andere nieuwe medewerkers.

De opleiding wordt georganiseerd op **vier campussen**. De programmalijn Theoretische vorming wordt op alle vier de locaties (blended) aangeboden. Van de programmalijn vakdidactiek zal de clustervakdidactiek op alle locaties worden gegeven. Gezien de verwachte beperkte instroom, organiseert waarschijnlijk alleen de locatie in Gent de specifieke vakdidactieken. De campussen liggen vrij dicht bij elkaar; daarom ziet de opleiding op dit gebied geen problemen.

Overwegingen

De commissie ziet een zeer degelijke en doordacht opgebouwde opleiding. Er is sprake van een duidelijk opleidings-didactisch concept. Het curriculum is goed uitgewerkt, evenwichtig en helder opgebouwd. Ook de opleidingscomponenten zijn inhoudelijk duidelijk beschreven.

Enige twijfel heeft de commissie over de programmalijn vakdidactiek. De opleiding stelt dat er binnen deze programmalijn expliciet de link wordt gelegd met de onderwijspraktijk en het respectieve domein. De commissie ziet dit niet als zodanig terug in de beschrijving van de programmalijn. Zij constateert dat het veelal gaat over algemene didactiek en niet zozeer gerelateerd aan het domein. Ook specifieke vakdidactiek lijkt meer een specificering van algemeen inzetbare didactische werkvormen dan specificering op het leraarschap binnen een bepaald vakdomein.

Voor de commissie is het onduidelijk waarom er twee soorten vakdidactiek worden aangeboden en hoe wordt voorkomen dat deze elkaar overlappen. De commissie vindt dit een punt van aandacht.

Bij het lezen van het informatiedossier ontstonden bij de commissie vragen over de praktijkgerichtheid van de opleiding. Studenten zitten in grote groepen bij elkaar, veelal ook met studenten van andere afstudeerrichtingen. In het toelichtende gesprek is hier meer duidelijkheid over gekomen.

De commissie vindt het positief dat er veel met authentieke situaties gewerkt wordt. Ze ziet dat de opleiding de praktijk gebruikt om de theorie aan te leren en dat zij werkvormen inzet om dit ook bij grote groepen studenten mogelijk te maken.

De commissie onderkent de meerwaarde van talentontwikkeling. De uitwerking die er tijdens het toelichtende gesprek aan gegeven wordt, acht zij echter meer op het gebied van competentieontwikkeling dan talentontwikkeling. Wat de commissie betreft zou hier nog een verdiepingsslag mogelijk zijn.

De commissie vindt de opzet van de masterproef helder. Ze vindt het goed dat studenten kunnen kiezen welk accent zij in hun onderzoek leggen (leraarschap of vakdomein) en dat tevens wordt gezorgd dat in elk onderzoek beide elementen voldoende aan bod komen. Een masterproef van 9 studiepunten voor de LIO vindt de commissie weinig maar ze begrijpt dat de opleiding hiermee voldoet aan de decretale voorschriften.

De commissie constateert dat er al een samenwerking is tussen de medewerkers van UGent en de CVO's. Met genoegen stelt zij vast dat de integratie met zorg wordt uitgevoerd. De commissie is ervan overtuigd dat de opleiding waakzaam is voor een goede opvang van de 'nieuwe medewerkers'.

Op basis van de bevindingen en overwegingen doet de commissie de volgende aanbeveling:

- Het opleidingsonderdeel specifieke vakdidactiek dusdanig uitwerken dat het vakspecifieke uitdrukkelijk naar voren komt en een specificering is van het aanbod op het onderdeel clustervakdidactiek.

Oordeel: voldoende

2.3 Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van beoordeling, toetsing en examinering, waardoor zij nagaat of de beoogde leerresultaten worden bereikt.

Bevindingen

UGent heeft een **toetsvisie en –beleid** universiteitbreed opgezet aan de hand van 17 toetsprincipes. Iedere opleiding kan binnen deze principes eigen accenten leggen. De educatieve masteropleidingen hebben het toetsbeleid vorm gegeven aan de hand van de vijf geformuleerde opleidingsdidactische principes. Voor iedere programmalijn is dat vervolgens geoperationaliseerd.

In het kader van de kwaliteitszorg heeft de opleidingscommissie de taak om de toetsing te monitoren. Elke drie maanden fungeert de opleidingscommissie daartoe als **toetscommissie**. Op hoger niveau wordt gekeken of de opleidingscommissie doet wat zij hoort te doen.

De **beoordeling van de stage** wordt gedaan door de praktijkassistent. De praktijkassistent gaat drie keer op bezoek op de stageschool om zicht te krijgen op de ontwikkeling van de student. Op basis van kwalitatieve feedback van de mentoren wordt een gemeenschappelijk beoordelingsdocument opgemaakt.

Voor de **beoordeling van de LIO** geldt een analoge procedure met het verschil dat de mentor van de LIO een collega van de student is.

Bij de **beoordeling van de masterproef** wordt gekeken naar zowel product als proces. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van een promotor en eventueel ook een copromotor. Externe lezers, zgn. commissarissen beoordelen het product. Gezamenlijk wordt het cijfer bepaald. Studenten in de zij-instroom hoeven alleen de educatieve component te doen in een thesis van 9 ECTS. Zij kunnen ervoor kiezen om een educatieve vertaalslag te maken van hun eerder geschreven masterproef uit de domeinmaster. Een andere mogelijkheid is om bij te dragen aan vakdidactisch onderzoek dat al gaande is. De student kan zich ook beperken tot het onderzoeken van een bepaald aspect van de eigen praktijk, bijvoorbeeld een werkvorm optimaliseren. Omdat de inhoud van de masterproef domeinspecifiek is, is er volgens de opleiding ook bij deze variant altijd sprake van voldoende integratie.

Op de evaluatiedocumenten zijn criteria opgenomen betreffende **attitude en taal**. Deze onderdelen worden niet separaat aangeboden maar zitten verwerkt in het programma, met name bij de opleidingsonderdelen uit de domeinmasters.

Overwegingen

Zowel in algemene zin (beleid) als in operationele zin (beoordelingsprocedures en rubrics) vindt de commissie de toetsing goed uitgewerkt. De commissie vindt het positief dat er veel aandacht is voor feedback en dat studenten kennismaken met verschillende soorten van evaluatie.

Monitoring door de toetscommissie is ook een sterk punt. De commissie vroeg zich tijdens het toelichtende gesprek af of de toetscommissie voldoende onafhankelijk is als zij ook de opleidingscommissie is. De gesprekspartners gaven aan dat dit in Vlaanderen een gangbare constructie is voor de monitoring van toetskwaliteit. Zij gaven een beschrijving van de werkwijze in relatie tot de governance die voor de commissie voldoende overtuigend is.

De beoordeling van de stage is op papier goed uitgewerkt. De commissie heeft wel twijfels over de kwaliteit van de mentoren met betrekking tot de beoordeling. Dit geldt zeker voor de mentoren van LIO-studenten die naast mentor ook vakcollega zijn. De commissie vraagt zich af of deze collega's voldoende professionaliteit hebben om afstand te nemen tot de collega en zo te komen tot een onafhankelijke beoordeling.

Ook de beoordeling van de masterproef ziet er op papier goed uit, al vindt de commissie dat er meer expliciete aandacht kan zijn voor de integratie van het leraarschap en vakdomein. Er is een promotor en er zijn een aantal commissarissen die het product samen beoordelen. De commissie houdt de indruk dat dit voornamelijk gericht is op het vakdomein. Voor educatieve masters vindt de commissie het belangrijk dat bij de beoordeling ook expertise op het gebied van leraarschap ingezet wordt.

De commissie merkt op dat er bij de beoordeling aandacht is voor attitude en taalcompetenties maar dat deze aspecten niet terug te vinden zijn in de ECTS-fiches in het dossier.

Op basis van de bevindingen en overwegingen doet de commissie de volgende aanbevelingen:

- Nader uitwerken hoe bij een LIO-traject wordt gezorgd voor een onafhankelijke beoordeling, met oog voor het feit dat de mentor in het werkveld tevens een collega van de student is.
- Structureel inbouwen dat bij de beoordeling van de masterproef expertise vanuit beide componenten (vakdomein én leraarschap) ingezet wordt.

Oordeel: voldoende

2.4 Eindoordeel

De commissie beoordeelt elk van de generieke kwaliteitswaarborgen als voldoende en bijgevolg is ook het eindoordeel voor de **educatieve master in de gezondheidswetenschappen van de Universiteit Gent** voldoende.

De commissie heeft er vertrouwen in dat studenten van deze opleiding zich kunnen ontwikkelen tot goed toegeruste leraars overeenkomstig de geformuleerde opleidingsspecifieke leerresultaten op niveau 7. Er is voldoende visie, kennis en ervaring aanwezig om dit te realiseren.

De commissie complimenteert UGent met de gedegen uitwerking van de educatieve masters. Dit getuigt van inzicht en aandacht voor de nieuwe opleiding. De specifieke uitwerking van het generieke beleid naar de educatieve master in de gezondheidswetenschappen kwam meer in het gesprek dan in het informatiedossier naar voren. UGent heeft een weldoordachte visie, uitgewerkt in een opleidingsdidactisch concept dat zowel voor de onderwijsleeromgeving als de toetsing het uitgangspunt vormt. Er is goed nagedacht over de integratie van de CVO's en het aanbod op de verschillende campussen. Dat er een beperkte instroom wordt verwacht voor deze opleiding wordt opgevangen door opleidingsonderdelen voor meerdere studierichtingen samen aan te bieden. Desondanks weet de opleiding de praktijkgerichtheid door het hele programma te verweven. Het geheel staat stevig en wordt door UGent gemonitord op basis van een voor de educatieve masters ontwikkelde governancestructuur.

Aandachtpunten zijn er natuurlijk ook. De commissie heeft geconstateerd dat de integratie van de componenten vakdomein en leraarschap minder inzichtelijk is uitgewerkt. Zowel in het lesprogramma als bij de masterproef kan hier nog een slag gemaakt worden. Wat de commissie betreft, verdient met name het onderdeel vakdidactiek een heroverweging. De

commissie ziet dat er veel aandacht is voor didactiek maar ziet het vakspecifieke er minder in terug. De specificering lijkt meer gericht op algemeen inzetbare didactische werkvormen dan specificering op het leraarschap binnen een bepaald vakdomein. Met betrekking tot de stage vraagt de commissie aandacht voor de kwaliteit van de mentoren, zeker met oog op hun bijdrage aan de beoordeling. Dit geldt voor alle mentoren en in het bijzonder voor het LIO-traject. Op basis van de bevindingen en overwegingen heeft de commissie drie aanbevelingen opgenomen die betrekking hebben op de hier genoemde aandachtspunten.

De commissie wenst de opleiding en haar partners veel succes met de verdere ontwikkeling van deze educatieve masteropleiding.

3 Beoordelingsproces

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het “Kader Toets Nieuwe Opleiding specificatie Educatieve Graduaatsopleiding en Educatieve Masteropleiding”, zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering op 8 juni 2018.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Voorafgaand aan het vooroverleg heeft elk commissielid de eerste indrukken opgemaakt en werden prioritaire vragen opgesteld.

Tijdens een vooroverleg op 4 december 2018 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens het toelichtend gesprek voorbereid.

Het toelichtend gesprek vond plaats op een opleidingsonafhankelijke locatie te Brussel op 4 december 2018 om 10.00uur. De onderstaande gesprekspartners namen hieraan deel:

- **Ruben Vanderlinde**
- **Ilse De Bourdeaudhuij**
- **Bram De Wever**
- **Leen Haerens**
- **Hilde Van Eeckhout**
- **Nathalie Aelterman**

Tijdens dit gesprek zijn de vraagpunten van de commissie aan de orde gesteld.

Tijdens een besloten nabespreking op 4 december 2018 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en vertaald naar een oordeel op de drie generieke kwaliteitswaarborgen en een eindoordeel. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van adviesrapport dat naar alle commissieleden werd verstuurd. De feedback van de commissieleden is verwerkt. Het door de voorzitter vastgestelde adviesrapport werd naar de NVAO gestuurd op 27 december 2018.

4 Overzicht oordelen

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het oordeel van de commissie uit hoofdstuk 2 weer.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1. Beoogd eindniveau	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Voldoende
3. Te realiseren eindniveau	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

Bijlage 1: Basisgegevens over de opleiding

Naam, adres, telefoon, e-mail, website instelling	Universiteit Gent Sint-Pietersnieuwstraat 25 B-9000 GENT + 32 9 264 30 01 rector@ugent.be www.ugent.be
Naam, functie, telefoon, e-mail contactpersoon	Prof. dr. Ilse De Bourdeaudhuij, Directeur Onderwijsaangelegenheden
Naam associatie	Associatie Universiteit Gent
Status instelling	Ambtshalve geregistreerd
Naam opleiding (graad, kwalificatie)	Educatieve master in de gezondheidswetenschappen
Afstudeerrichtingen	• Medische wetenschappen • Diergeneeskunde • Farmaceutische wetenschappen • Sociale gezondheidswetenschappen
Niveau en oriëntatie	Academische master – VKS 7
(Bijkomende) titel	Master of Science
(Delen van) studiegebied(en)	• Sociale gezondheidswetenschappen • Geneeskunde • Biomedische wetenschappen
ISCED benaming van het studiegebied	ISCED: 091 Health
Opleidingsvarianten	• Regulier traject • Verkort traject
Onderwijstaal	Nederlands
De vestigingen waar de opleiding wordt aangeboden	Regulier en verkort traject: • Gent Verkort traject: • Kortrijk; • Oudenaarde; • Brugge
Studieomvang (in studiepunten)	• Regulier traject: 120 • Verkort traject: 60
Nieuwe opleiding voor Vlaanderen	Ja

Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR)

Deze domeinspecifieke leerresultaten kunnen niet autonoom gehanteerd worden, maar dienen samen gelezen te worden met de desbetreffende domeinspecifieke leerresultaten van de gerelateerde vakmaster(s). Samen vormen zij de domeinspecifieke leerresultaten voor de educatieve masteropleiding.

1. De educatieve master beheerst gespecialiseerde theoretische en praktische kennis, vaardigheden en attitudes die de basiscompetenties voor leraren zoals geformuleerd in het 'Besluit van de Vlaamse Regering van 8 juni 2018 betreffende de basiscompetenties van de leraren' ondersteunt. Hij/zij is in staat om die kennis uit te breiden, te actualiseren, te verbreden, te verdiepen en te verbinden met actuele maatschappelijke thema's en ontwikkelingen. Hij/zij kan die kennis inzetten om voor lerenden uitdagende leeromgevingen te creëren en kan op basis van die kennis, vaardigheden en attitudes eigen nieuwe ideeën voor de onderwijspraktijk ontwikkelen en aan de realiteit toetsen.
2. De educatieve master kan de beginsituatie van een leergroep en individuele lerenden in kaart brengen en een leeromgeving creëren die in al haar didactische componenten (leerdoelen, leerinhouden, leermaterialen, werk- en groeperingsvormen, evaluatie en feedback) aansluit bij die beginsituatie en responsief is ten aanzien van de diversiteit in de leergroep.
3. De educatieve master kan een positief leer- en leefklimaat creëren, en door doelgerichte activiteiten en formele en informele interacties de brede persoonlijke, intellectuele en maatschappelijke ontplooiing van leerlingen ondersteunen.
4. De educatieve master kan de organisatie van onderwijs- en leeractiviteiten op korte en lange termijn plannen, met het oog op het evidence informed creëren van een gestructureerde, efficiënte, veilige en stimulerende leeromgeving.
5. De educatieve master kan communiceren met ouders of verzorgers met diverse taalachtergronden in diverse talige situaties met het oog op informatie-uitwisseling, het stimuleren van de betrokkenheid en participatie en het samen ontwikkelen van constructieve oplossingen om het leren van de lerenden te ondersteunen en te stimuleren.
6. De educatieve master kan constructief samenwerken met externe partners met het oog op het verrijken van het onderwijs- en vormingsaanbod en het faciliteren van de doorstroming tussen onderwijsniveaus en naar de arbeidsmarkt.
7. De educatieve master is in staat om zelfstandig het beschikbare (inter)nationale wetenschappelijk onderzoek in het domein van het leraarschap in het algemeen en zijn discipline in het bijzonder te ontsluiten en de inzichten toe te passen in de eigen klas- en schoolcontext.
8. De educatieve master kent de mogelijkheden en grenzen van verschillende theoretische paradigma's in onderwijskundig en (vak)didactisch onderzoek.
9. De educatieve master gaat, gesteund op wetenschappelijk evidentie, kritisch-reflectief om met informatie, onderwijspraktijken, methodieken en leermiddelen. Hij/zij is zich bewust van lacunes in de empirische evidentie voor het gepast invullen van het leraarschap.
10. De educatieve master is in staat om een volledige onderzoekscyclus te doorlopen over een onderwijsrelevant onderwerp.
11. De educatieve master kan op basis van een actieve en onderzoekende houding voor beroepsvernieuwing bijdragen aan schoolbeleid en schoolontwikkeling.
12. De educatieve master kan door onderzoekend leren en kritische zelfevaluatie zijn functioneren als leraar bijsturen en op deze manier richting en innovatie geven aan zijn professionele praktijk en ontwikkeling.

13. De educatieve master is in staat om in een schoolteam constructief samen te werken met collega's en initiatief te nemen tot, deel te nemen aan en leiding te geven aan disciplinair en interdisciplinair teamoverleg tussen leraren.
14. De educatieve master is in staat om over onderwijskundige thema's, het lerarenberoep, en zelf ontwikkelde oplossingen voor de onderwijspraktijk te communiceren met collega's en andere stakeholders in het onderwijs en als professional deel te nemen aan het maatschappelijk debat.

Datum validatie: 15 oktober 2018

Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie

De beoordeling is gebeurd door een visitatiecommissie aangesteld door de NVAO. Deze is als volgt samengesteld:

Wim Jochems (*voorzitter*) studeerde psychologie en methodologie aan de Universiteit Utrecht en promoveerde aan de Technische Universiteit Delft. In 1989 werd hij hoogleraar didactiek en onderwijsontwikkeling aan de Technische Universiteit Delft. Van 1993 tot 1998 was hij tevens faculteitsdecaan. Van 1998 tot en met 2006 was hij als hoogleraar-directeur verbonden aan de Open Universiteit. In 2006 werd hij hoogleraar-directeur aan de Technische Universiteit Eindhoven en bouwdecaan van de Eindhoven School of Education. Sinds 2015 is hij zelfstandig adviseur op het gebied van onderwijs en onderwijsonderzoek. Zowel in Delft als in Eindhoven was hij eindverantwoordelijke voor de universitaire lerarenopleidingen.

Paul Yperman (*commissielid*) studeerde Germaanse Talen aan de KU Leuven. Hij werkte als leraar in verschillende secundaire scholen en als adjunct-directeur en algemeen directeur in het Sint-Jozefscollege te Aalst. Vervolgens was hij voorzitter van Jecse (Jesuit European Committee for Secondary Education) en vijf jaar adviseur van de Vlaamse minister van onderwijs. Thans is hij afgevaardigd bestuurder van de vzw Cebeco, de koepel van het Vlaams Ignatiaans onderwijs.

Hannelore Plessers (*commissielid*) studeerde sociale en culturele agogiek aan de VUB. Ze werkt in het PIVH (Hasselt) als pedagogisch coördinator in de HBO5-opleiding verpleegkunde. Ze begeleidt er o.a. leraren in opleiding en is verantwoordelijk voor de portfoliowerking voor studenten. Eerder was ze in het PIVH docente psychologie en communicatie, studie- en taalcoach en gaf ze agogiek aan de lerarenopleiding van CVO Limlo.

Sim Paredis (*student-commissielid*) is student specifieke lerarenopleiding concretisering biologie aan de KU Leuven.

De commissie werd bijgestaan door:

- **Pieter Caris**, beleidsmedewerker Vlaanderen NVAO, procescoördinator.
- **Joke Kiewiet-Kester**, senior adviseur onderwijsaccreditatie en –evaluatie Odion Onderzoek BV, extern secretaris.

Alle commissieleden, de procescoördinator en de secretaris hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring ingevuld en ondertekend waarmee zij tevens instemmen met de NVAO gedragscode en privacyverklaring.

Bijlage 4: Overzicht van de bestudeerde documenten

Informatiedossier opleiding

- UGent educatieve master: aanvraagdossier gezondheidswetenschappen

Bijlagen bij het aanvraagdossier:

- Bijlage 0. Basisgegevens over de opleiding

Generieke kwaliteitswaarborg 1

- Bijlage 1.1 Governancenota educatieve masteropleidingen UGent
- Bijlage 1.2 Koppeling OLR aan het DLR Educatieve masteropleidingen
- Bijlage 1.3 Koppeling en detailmatrix OLR met competenties binnen de 5 generieke UGent-competentiegebieden
- Bijlage 1.4 Koppeling en matrix OLR met basiscompetenties voor de leraar
- Bijlage 1.5 OLR domeinmasters waarvan de leerresultaten maximaal behouden worden in de domeincomponent van de educatieve master in de Gezondheidswetenschappen

Generieke kwaliteitswaarborg 2

- Bijlage 2.1 Onderwijsconcept Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen
- Bijlage 2.2 Overzicht opleidingsonderdelen van de domeincomponent
- Bijlage 2.3 Toelichting Vakdidactische principes
- Bijlage 2.4 Besluit Vlaamse Regering
- Bijlage 2.5 VLIR-lijst: vakdidactieken, toegang en bekwaamheidsbewijzen
- Bijlage 2.6 Inhoudelijke beschrijving vakdidactiek PAV en CLIL
- Bijlage 2.7 Stage-afspraken VLIR
- Bijlage 2.8 AUGent-nota transitiefonds *Samen leraren opleiden*
- Bijlage 2.9 Inhoudelijke beschrijving vakoverschrijdende seminars programmalijn Stage
- Bijlage 2.10 Inhoudelijke beschrijving generieke keuzeopleidingsonderdelen
- Bijlage 2.11 Matrixkoppeling opleidingsonderdelen met didactische werkvormen en evaluatievormen
- Bijlage 2.12 Matrixkoppeling opleidingsonderdelen met OLR Component leraarschap
- Bijlage 2.13 Matrixkoppeling opleidingsonderdelen met basiscompetenties leraar
- Bijlage 2.14 ECTS-fiches
- Bijlage 2.15 LIO-opdracht programmalijn Theoretische vorming
- Bijlage 2.16 Overzicht contacten met het werkveld
- Bijlage 2.17 Korte CVs personeel
- Bijlage 2.18 Capaciteits- en investeringsplan

Generieke kwaliteitswaarborg 3

- Bijlage 3.1 UGent toetsbeleid en toetsprincipes
- Bijlage 3.2 Lesbegeleidingsdocument en evaluatieformulier Stage
- Bijlage 3.3 Evaluatieformulier Educatieve Masterproef

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op de toetsing van de nieuwe opleiding **educatieve master in de gezondheidswetenschappen**.

